

GYEJETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 7-50 K Félévre . . . 45- K
Negyedévre 22-50 K Egész évre. 90- K

EGYES SZÁM ÁRA 30 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytözsdékben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ideiglenesen a Színházi Figaró szalonjában (Református egyházi bérpalota).

A németeknek 25 nap alatt válaszolni kell a békefeltételekre.

Szöbéli vita ki van zárva.

Nagyszében, május 13.

A Dácia-ügynökségnek jelentik Párisból:

A versaillesi Trianon palotában tegnapelőtt átadták a német delegátusoknak az elő-béke feltételeit. *Clemenceau*, a konferencia elnöke, nagy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a nehéz leszámolás órája elérkezett, Békét kértek, amelyet az átadott feltételek mellett megadnak, amelyekre a német béke delegátusok 25 napon belül megjegyzéseiket francia és angol nyelven kötelesek írásban előterjeszteni, mire az entente 15 napon belül megadja a választ. Szöbéli vita kizárt. *Brokdorf* Rantzau, a német delegáció elnöke, válaszában elismerte *Németország teljes leveretését és tehetetlenségét*. Kijelentette, hogy igazságos békét készek elfogadni. *Az előbéke* — mint ismeretes — 19 pontot foglal magában. Az egész világ nagy érdeklődéssel várja a németek választát.

Vérengzések Moszkvában.

Tüntetések Lenin és Trockij ellen.

Nagyszében, május 13.

A Dácia ügynökségnek jelentik Warsóból: Lengyel lapok írják:

Moszkvában a napokban nagy vérengzések voltak. A munkásság ezrével vonult föl a főutcában.

— Halál Leninre és Trockijra! — kiáltották.

A vörös gárdát nyomban kivezényelték s sortűzet adott a tömegre. Az összefogdosott munkásokat minden bíraskodás és ítélet nélkül egyszerűen agyonlőtték. Négyezernél többen haltak meg. — Két nap múlva a bolsevikiek ráparancsoltak a burzsoáknak, hogy halottaikat hordják el és pedig úgy, hogy a koscsikba saját magukat fogják be lovakként. Akik ellenkezni mertek, azokat agyonlőtték.

Megindul a teljes áramszolgáltatás.

Egésznap működni fog a vízvezeték. — A villamos közlekedés is megindul szerdán. — Drága a szén. Föl kell emelni az áram díját és a villamosjegyek árát.

Az „Egyetértés” tudósítójától.

Debreczen város tanácsa kedden délután dr. *Magoss* György főispán elnöklésével ülést tartott. A város megszállása óta a városi tanácsnak ez volt az első ülése, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak.

Dr. *Varga* Elemér tb. főjegyző, tanácsnok terjesztette elő a tanácsülésen a helyivásut igazgatóságának beadványát, amely a vil-

lamoskocsik forgalmának megnyitását kívánja. Elmondják ebben a beadványban, hogy a villamoskocsik forgalma 1919 március 25. óta szünetel, mert a város villamostelepe szénhiány folytán megszüntette az áramszolgáltatást. Értesülést szerzett a helyivásut igazgatósága arról, hogy május 8-án már 538 tonna szene volt a villamostelepnek, amely legkésőbb május 10-én reggel már abban a helyzetben volt, hogy ismét megindíthassa az áramszolgáltatást. A román katonai parancsnokságnak is az a kívánsága, hogy a villamosvasut forgalma meginduljon. Kéri tehát az igazgatóság az áramszolgáltatás azonnali megkezdését, mert ellenkező esetben — ugymond — kénytelen lesz a május 10. óta felmerült kárai megtérítését követelni.

A város képviselői és a helyivásut igazgatóságának tagjai vasárnap értekezletet tartottak, ame-

lyen megállapodást szövegeztek meg az áramszolgáltatás megindításának esetére. Ezt a megállapodást azonban nem irták alá a város képviselői, mert a helyivásut olyan kikötést kíván abba felvenni, amely a városra nézve esetleg terhéssé válhat.

A vasárnapi értekezleten *Debreczeni* Jenő, a közvilágítási vállalat igazgatója bejelentette, hogy a vállalatnak a szén mázsája a feladállomáson 23 koronába kerül, úgy hogy a szén felhasználásával fejlesztett áramot a telep csak nagy ráfizetéssel szolgáltatná a villamosvasutnak a régi áron. Megállapodtak tehát arra nézve, hogy az áram árát fel kell emelni. Viszont a villamos menetjegyek árát is emelni kell, még pedig a rendes jegy árát 30 fillérről 40 fillérré, a gyermek-jegyek árát 20 fillérré, a *Salvátor*-jegyek árát 14 fillérré, a havi bérlet-jegy árát 20 koronára, a munkás- és tanuló bérlet-jegyek árát 5 korona és hasonló arányban a negyedéves és fél-éves bérlet-jegyek árát is. Ezek a felemelt árak fennmaradnak mindaddig, amíg a szén nem lesz olcsóbb 23 koronánál. — A szén olcsóbbodása folytán koronánként csökkenne megfelelő arányban az áram díja, ugyancsak ilyen módon emelkedne, ha a szén ára drágulna.

Főbb vonásokban így hangzik a megállapodás, amelyet azonban az előbb említett okból nem irtak alá. A tanács e megállapodást általánosságban elfogadta, azonban azt a pontot, amely az aláírást meggátolta, szintén nem acceptálta, hanem módosítását kívánja. Így újabb tárgyalás lesz a helyivásut igazgatóságával.

Debreczeni Jenő igazgató a tanács határozata után bejelentette, hogy holnapután, *csütörtökön reggel ismét megindul a teljes áramszolgáltatás*, tekintet nélkül arra, hogy a helyi vasutal sikerül-e megállapodni, vagy sem. A teljes áramszolgáltatás megkezdése folytán egész nap működésben lesz a vízvezeték és a villamosöregre berendezett üzemek is felvehetik a munkát.

Kedden délután 4 órakor dr. *Varga* Elemér tb. főjegyző és *Debreczeni* Jenő igazgató megbeszéltek a városi tanács álláspontja alapján a határozatot, amelyet a helyi vasut igazgatóságának kell elfogadnia. Mielőtt azonban a tárgyalások a helyi vasut igazgatóságával megindultak volna, újabb fordulat következett be. Ugyanis közbelépett a román katonai hatóság, amelynek szintén érdekében áll a villamosközlekedés megindulása és intervenciója folytán ugy alakult a helyzet, hogy a villa-

mostelep a teljes áramszolgáltatást május 14-én, szerdán reggel a teljes mértékben megkezdi és szerdán reggel meg kell indítani a villamoskocsik közlekedését is.

A villamostelep tehát szerdán reggel megkezdi a teljes áramszolgáltatást és ezzel az áramhasználat korlátozása megszűnik.

A gázzolgáltatás is nagyobb mérvben indul meg és lesz gázvilágítás, valamint a gázöregre berendezett üzemek is megindulhatnak ismét.

A román királyné Erdélybe jön.

Bukarest, május 13.

A román királyné tíz napi látogatásra Erdélybe jön, hogy meglátogassa az elfoglalt területeket.

Megoldást nyert a spanyol kormányválság.

Lyon, május 13.

A spanyol kormányválság megoldást nyert. A király visszautasította a *Mau*-kabinet lemondását s elhatározta a parlament feloszlatását.

A románok előnyomulása.

Nagyszében, május 13

A Dácia-ügynökségnek jelentik Bukarestből: A kormány egyik tagja az újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy a román haderő előnyomulása egyelőre a Tiszánál megállt, amelynek okait a közönséggel még nem közölhetik, de egyetlen jel elegendő arra, hogy a hadsereg minden akadályt szétzúzzon. De ez esetben nem állnak meg ott, ahol bizonyos előrelátások most jószántukból megállították.

A kérvények fordítási díja.

Minthogy a város közigazgatásának ügyei a román parancsnokság fennhatósága alá esnek, a kérelmeket román nyelvre is le kell fordítani. A városi tanács a keddi ülésén állapította meg, hogy a városházán alkalmazott tolmácsok milyen díjazást kérhetnek a polgármesteri, illetve a főispáni hivatalnál benyújtott s a román katonai hatóság jogkörébe tartozó kérvények szövegének román nyelvre való lefordításáért. A megállapítás szerint egy oldalra terjedő szöveg lefordítása 4 korona,

Kilencezer korona eltűnt a vendégségben.

A tolvaj cselédleány. — Fél nap alatt másfélezer koronát költött el a lopott pénzből.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hajdu Edéné, Piac-utca 58-ik szám alatt lakó uriaszony a napokban este vendégeket fogadott. Egyik vendégének, *Dióssy Árpádnénak* a retikülje érthetetlen módon eltűnt. *A retikülben kilencezer korona készpénz volt.* A nagyszegű pénz eltűnése érthető meglepetést keltett; felkutatták az egész lakást, de a pénzt nem találták meg. Feljelentést tettek a rendőrségen, mely megindította a nyomozást.

A nyomozás során feltűnt, hogy Hajdu Edéné cseléde, Antal Marcella feltűnően költekezik és sok mindent vásárol. Átkutatták holmijait és mintegy *hétezeröttszáz koronát meg is találtak nálla.* Vallatóra fogták a leányt, ki azt állította, hogy a pénzt a ház félreeső helyén találta. Persze ezt az ügyügy védekezést nem fogadták el és *Eördögh László* rendőrtisztviselő, ki az ügyben a nyomozást vezette, letartóztatta a leányt.

A nyomozás során kiderült, hogy Antal Marcella a kilencezer koronán meg akart osztozkodni barátnőjével, Nagy Eszterrel. *Ezeröttszáz koronát egy fél nap alatt elköltötte a pénzből.* Nagy lakomát esapott mindenekelett s aztán a pénzből gyorsan összevásárolt amit csak tudott. Vásárolt két elegáns retikült, négy blouzt, három szoknyát. Persze, a mai nagy árak mellett hamar elfogyott az ezeröttszáz korona, a többi pénzen ugyanis már osztozkodni akart barátnőjével, ezért nem költekezett tovább. *Hétezeröttszáz koronát lefoglalt nálla a rendőrség.* A nyomozást folytatják.

Szélhámos álbárónő.

Uriházak tolvaja.

Menekültnek mondja magát és meglopja jótevőit.

Az „Egyetértés” tudósítójától.

Tegnapelőtt *Somossy László* kereskedő nevének lakásán megjelent egy idősebb nő *Somossyné unokahugának* a kíséretében, aki elmondotta, hogy az idegen nővel *Szatmárról* jövet a vonaton ismerkedett meg és hogy az illető igen *előkelő családból való, báró Podmaniczky-nak a felesége,* férje sorhajókapitány volt.

Az uriaszony unokahuga tényleg a vonaton ismerkedett meg az idegen nővel. Ez panaszkodott, hogy menekülni volt kénytelen és hogy ideiglenesen Debreczenben szándékozik letelepedni, míg családját újra felkeresheti. A fiatal urileány megszánta és készséggel felajánlotta, hogy kvártélyt adnak majd neki, csak jöjjön velük. Így került az *állítólagos bárónő Somossy Lászlónéhoz.*

Somossyné férjét a kommunisták husvét vasárnapján szintén elhurcolták tusként Budapestre és egyedül van gyermekeivel a

házban. Ő is megsajnálta az idegen nőt, bár az első percben igen gyanusnak tűnt fel a viselkedése, mert megpillantottak véletlenül nála levelet, melyen már az egyszerű hangzású *Sándor Maca* név szerepelt. Ennek dacára az idegen nő folyton emlegette előkelő hozzártatózóit és huszárezredes leányának mondotta magát.

Hétfőn az állítólagos bárónő kijelentette, hogy *elmegy a román katonai parancsnoksághoz.* Megelőzőleg arra való hivatkozással, hogy már nagyon kopottas a toletteje, *egy blouzt és egy kalapot kért kölcsön.* Mikor ezeket a tárgyakat megkapta, felöltözködött és elment. Azóta sem tért vissza, hiába várták. Távolmaradása még gyanusabbá tette kilétét és utána néztek, hogy nem-e tűnt el valami a lakásból. Ekkor vették észre, hogy a szekrényből *néhány száz korona készpénz hiányzott.* Az idegen nő ezt is elvitte emlékül. *Somossyné* látván, hogy szélhámos tolvajjal volt dolguk, rögtön feljelentést tett a rendőrségen. *Dr. Mayer Andor* ügyeletes tisztviselő jegyzőkönyvbe vette a panaszt és rögtön megindította a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy *az illető már Krámer Teréz nőfodrász-terem tulajdonosnál is járt és hasonló szélhámoságot követett el.* Személyleírása: szőke, kissé sántitva jár bottal, arca hosszukás. Állandóan kis ezüstnyelű botot hord.

Valószínű, hogy már több helyen járt hasonló mesével, hogy báróné és mindenütt kisebb-nagyobb lopásokat követett el. A rendőrség erélyesen nyomozza. Annyi bizonyos, hogy nem közönséges szélhámosnővel áll szemben a rendőrség.

A tenyészállatokat nem lehet rekvirálni.

Mosoiu tábornok rendelkezése.

— Az „Egyetértés” tudósítójától. —

A debreczeni méntelep osztályvezetősége átirathban értesítette *dr. Magoss György* főispánt *Mosoiu* tábornok, a megszálló román csapat legfőbb parancsnokának ama rendelkezéséről, amely szerint nem rekvirálhatnak el semmiféle tenyészállatot, főképen pedig nem rekvirálhatják vagy vásárolhatják meg az állami méneket. A pótolhatatlan közgazdasági értéket jelentő állami méneket a legmesszebb menő lehetőség megóvják.

Ha a tábornoknak e rendelkezése dacára előfordulna az, hogy a román csapatok alsóbbfokú közegei méneket rekvirálnának el, akkor ez haladéktalanul bejelentendő. Jelehetőleg a rekviráló nevének, vagy legalább is csapattestténének és a rekvirálás napi tartózkodási helyének megjelölésével egyetemben a megszálló csapatok legfőbb parancsnokának, *Mosoiu* tábornoknak.

Mosoiu tábornoknak ez a rendelkezése is újabb bizonyosága annak a messzemenő jóindulatnak és megértésnek, amellyel ügyeinket kezeli.

Maniu Gyula nyilatkozata.

Nagyszében, május 12.

Bukarestből jelentik: Az erdélyi román kormányzótanács elnöke, *Maniu Gyula* következőleg nyilatkozott bukaresti újságírók előtt:

— „Eljöttem, hogy megköszönjem a királynak a parancsot, amelyet igazságos határaink megvalósítására szolgáló előnyomulásra adott. Jelentést teszek a királynak a harcéri eseményekről, a felszabadított területek helyzetéről.

— A román hadsereg kitűnően harcolt. Emeli öntudatunkat, hogy a román hadsereg az egyedüli szikla keleten a bolsevista-áramlat

ellen. A felszabadított területek román lakossága a hadsereget ajándékokkal, óriási lelkesedéssel fogadta épúgy, mint a magyar helységek lakói, akik a románokat, mint a bolsevizmus letörőit köszöntötték.

— A napokban a Bánságban is eldőlt a helyzet a mi javunkra. Biztos vagyok abban, hogy *nem-sokára Erdély összes magyarsága kibékül a helyzettel,* belátva azt, hogy mi a szabadságot, az igazságot képviseljük.

— A napokban megvalósítjuk az agrár-reformot, amelyet a kormányzótanács már elfogadott, a javaslatot a király aláírja. Ezután következik a választási reform, a legszeleesebb demokratikus alapon.”

Román miniszteri megbizottal küldöttség megy Debreczenből Romániába.

Debreczen felveszi Romániával a cserekereskedelmet.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Mikor a román megszállás bekövetkezett, nyilvánvalóvá lett, hogy az ipari és gyári nyersanyagok beszerzése és az ipari produktumok kivitele és Debreczenen kívüli piacokon való elhelyezése nem történhet másként, csak Románia útján. Az ipari életnek, a gazdasági élet vérkeringésének nem szabad megállania. A debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara mindjárt az első napokban minden elkövetett, hogy az ipari élet folytonosságát biztosítsa. *Boruss Mihály* kamarai fogalmazó kidolgozott egy javaslatot, hogy a *debreczeni kamara keretében állítsák fel egy import-export irodát,* mely közvetlen kapcsolatot biztosítson a román kormányzó tanácssal egyfelől, másfelől egyenesen Bukaresttel.

Ennek az import-export irodának első feladata lenne érintkezésbe lépni a nagyszébeni román kormányzótanácssal és tudomására adni, hogy milyen nyersanyagokra van szüksége sürgősen Debreczen iparának, másfelől ajánlatot tenni mindazon cikkek-ről, melyek azonnal elszállíthatók Debreczenből és melyek azonnal elhelyezést találhatnak a román vagy más külföldi piacon.

Ebben a tárgyban tegnap délelőtt értekezlet volt az iparkamarán a gyáripari érdekeltség bevonásával. Az import-export iroda felállítására vonatkozó javaslatot ugyanis *Boruss Mihály* memorandum foglalta és azt átnyújtották a román kereskedelmi és élelmezési miniszter debreczeni megbizottjának, *Giurgiu Lőrinc* mérnöknek, ki azt felettes hatóságának felterjesztette. Ott rokonszenvesen fogadták a tervet és erre megindultak a tárgyalások.

A tegnapi értekezleten *dr. Radó Rezső* kamarai titkár elnökölt, mint előadók *Boruss Mihály* és *dr. Julow Viktor* segédtitkár szerepeltek. Részt vett a román miniszteri megbizott is és a helyi érdekeltség sorából többen.

Radó titkár üdvözölte a ro-

mán miniszteri megbizottal, ki válaszában kijelentette, hogy a maga részéről a legmesszebbmenő módon támogatja azt a törekvést, hogy Romániával minél előbb meginduljon a cserekereskedelem. Biztosította az érdekelteket, hogy az árucere tekintetében Romániában az illetékes körökben rokonszenv nyilvánul meg. Aztán megindult a vita. *Dávidházy Kálmán* ipartestületi elnök a debreczeni kisipar szükségletének kielégítésére hívta fel a figyelmet.

Az értekezleten megállapították, hogy melyek azok a készrűk, melyek Debreczenből azonnal szállíthatók volna. Ilyenek: vas és rézbutor, kefeárú, mezőgazdasági gépek, pezsgő-borok, szappan, lópatkó, szalmakalapok, kötszövő árúk, faipari cikkek, bőripari cikkek, koporsók stb. *Ezek ellenében adna Románia Debreczennek nyersanyagot.*

Giurgiu Lőrinc informálta aztán az értekezletet az árucere lebonyolításának alapjairól és elhatározták, hogy *az ő vezetésével a jövő hét keddjén egy küldöttség megy Ó- és Új-Romániába az árucereforgalmat perferktuálni.* A küldöttség Nagyszébenbe, Bukarestbe és Constanzába megy. A küldöttség tagjai a következők: *Radó Rezső* kamarai titkár, *Boruss Mihály* fogalmazó, *Simon Mihály* a Faipari r.-t. igazgatója, *Radó Mór* patkógyári igazgató, *Haas József*, *Erdélyi Ferenc*, *Török Elemér*, *Weisz Dávid* igazgatók.

Az értekezlet megtárgyalta még, hogy az export-import iroda fog intézni itt Debreczenben minden behozatali és kiviteli ügyet és ugyancsak ez az iroda fog gondoskodni a szükséges szállítási igazolványokról és a román katonai hatóságoknál való eljárásról.

Az iroda e hó 20-án körül kezd meg működését formálisan, de már is tett lépéseket, hogy Debreczenben sürgősen jusson élesztő. Etekintetben már minden megtörtént és ezután Debreczen is kap élesztőszállítmányokat.

HIREK

rancsnokságok helyezkedtek el és ennekfolytán a legtöbb ügyosztály nem tud munkához látni, mert nincs helyisége. — Dr. *Magoss* György főispán a városházán levő hivatali helyiségek fölszabadtatása végett már a múlt héten tárgyalt *Dumitrescu* tábornokkal, akinek szerepét azonban hétfőn *Mosoiu* tábornok vette át s ilyenformán már nem intézkedhetett. A főispán most *Mosoiu* tábornokkal fog tárgyalni. Holnap délelőtt fog előterjesztést tenni a tábornoknak, hogy mentesítse a városházát, mert a közigazgatás ügymenete fennakadt.

Váltsák ki a fakompetenciát! Azoknak a részére, akik az 1918. évi fakompetenciájukat még nem váltották ki, a város házipénztára kiadja fautalványokat. A kompetencia fa, amelyet a Halápról utalnak ki, ölenként 150 korona.

Halálozás. Mélységes fájdalomtól lesújtott szívvel, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejthetetlen jó fiam, testvérem, sógorunk, nagybácsink és áldott emlékü jó rokon **Rikasi József** kőműves segéd, életének 50-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után, 1919 május 12-én, déli fél 1 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit 1919 május 14-én, szerdán délután 3 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint, Homok-utca 57-ik számú háznál tartandó bucsuztató után a Péterfia-utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Végzettségétélére rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket, az elhunytak pályatársait fájdalmas szívvel meghívjuk. Debreczen, 1919 május 13-án. Áldás és béke drága poraira! Bánatos édes anyja: özv. Rikasi Mihályné Harangozó Juliánna. Testvére: Rikasi Mihály nevével Magyar Borbálával és gyermekeivel. Unoka testvérei: Horváth Mária férjével Nagy Jánossal és gyermekeivel; ifj. Rikasi Mihály nevével Kovács Erzsébettel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csurka Kegyelet temetkezési intézet, Kossuth-utca 8. szám rendezi.

A halápi iparvágány. A halápi vágásterületre meg kell hosszabbítani az iparvágányt, hogy a vágásterületről be lehessen szállítani a kitermelt tüzfát az eperkerti faraktárba. Három és fél kilométer hosszú sínpart kell lefektetni, hogy a szállítás megindulhasson. A városi tanács a keddi ülésén megnyitotta a hitelt ennek a vágánynak a kiépítésére, amelynek befejeztével 8000 öl fát fognak beszállítani. A vágányok lerakása már folyamatban van.

Vakmerő zsebtolvajlás. Özveggy Rácz Józsefné Legányi-utcai lakos vakmerő zsebtolvajlásról tett jelentést a rendőrségen. A zsbivásárban egy cipőre alkudozott és eközben valami ügyes zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját, melyben négyszáz korona, éppen a cipőre való volt. Érdekes, hogy a károsult asszony azt állítja, hogy senkisémet állt mellette és mégis eltűnt a pénztárcája. A rendőrség keresi a tettest.

Elopott kerékpár. Kovács Gábor szoboszlói lakos bejött kerékpáron Debreczenbe, hogy itt vásárlásokat eszközöljön. A Sesztina-féle üzletbe tért be vásárolni és a kerékpárt az üzlet előtt hagyta. Mire visszatért, a kerékpárnak már csak hült helyét találta. Valaki elhajtott vele.

Dr. Kiss Gyula kerületi tisztviselő orvos lakását Batthyányi-u. 7. sz. alá helyezte át, hol rendelését délelőtt 8—9-ig s délután 3—4-ig tartja.

Dr. Szöllössi nemi betegnek rendel Hungária épület.

Dinamógépkezelői tanfolyam folytatása. A husvétii ünnepek alatt megszakadt előadásokat a helybeli fémipari szakiskolán folyó hó 15-én, délután 5 órakor folytatja az előadó tanár. A befejezés egy-két órával megtörténik, mikor is a vizsgálatot minden hallgató, ki szorgalmasan látogatta az előadásokat, leteheti. — Az igazgatóság.

Fürdenek a román katonák. A román katonai parancsnokság két napra igénybe vette az Arany Bika-fürdőt, a katonák fürdése céljára. A fürdő bérleje azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy a román katonák fürdéséhez elfogyasztandó vizet díjtalanul szolgáltatassa a város a vízvezetékéből. A tanács ezt a kérelmet teljesítette is.

A városháza fölszabadtatása. A városháza épületének nagyrésztében román katonai pa-

Egy székely katonatiszt kalandos utja Debreczenig.

Milyen az élet a csehek által megszállott területen?

— Az Egyétértés tudósítójától. —

A szatmári frontról kalandos utazás után jutott el Debreczenbe *Kisbédi Péterffy* Jenő, *Péterffy* László helybeli képezési tanár testvéröccse, a székely hadosztálynak aktiv hadnagya. Vele jött még három tisztársa is. A székely tisztek rendkívül érdekes odyszeán mentek át s itt egészen új híreket hoztak a csehek által megszállott területekről.

Viszontagságuk ott kezdődik, hogy a hadosztály visszavonulóban volt *Devecser* felé, amikor *Péterffyék* zászlóaljja a balszárnyon teljesített szolgálatot. A rendelkezés az volt, hogy a hadosztály *Devecserben* gyülekezik s ott a románok előtt lerakja a fegyvert. *Zászlóaljukhoz* azonban ez a parancs nem jutott el.

Kisvárdára kerülve, a köztük levő bizalmi emberek minden áron

a vörösekhez való csatlakozásra akarták őket rávenni,

különösen *Papp* Béla bizalmi férfi. Valószínűleg ő akadályozta meg a parancs továbbítását is, mert utóbb tőlük *Sárospatakról* megszökött.

A pálya rongáltsága miatt *Csap* felé utaztukban *Fényeslitkén* le kellett szállniok. Innen rendes katonai menetelással és felszereléssel *Dombrádra* jutottak. Majd *Karadon* át április 27-én *Sárospatakra* mentek. Ekkor már csak 160-an voltak, mert a zászlóalj többi százada a *Tiszán* különböző helyen keltek át.

Sátoraljajhelyen és *Sárospatakon* akkor még javában virágoztak a vörösek. Mindkét helyen nagy helyőrségük volt. Itt tudták meg az *Estből*, hogy

Kratochwill ezredes lerakta a fegyvert.

Fegyelmezett fellépésük olyan hatást gyakorolt *Sárospatakon*, hogy nem mertek velük elbánni, hanem miután megebédeltették őket, két órai ott tartózkodás után tovább mehettek *Füzesabonyig*. Az volt a cél, hogy a vörösekhez osszák be őket, azonban megtagadták az engedelmességet.

Ekkor vonaton tovább küldték a századukat *Kálkapolnáig*. Itt egyesültek a székely hadosztály többi elszakadt századaival.

Aldebrőn értesültek a plébánustól, hogy *Egerben* a fehér gárda vette át a város kormányzását, miután az

egri direktórium — mintegy 16 millióval odébbállott,

abban a téves hitben, hogy a

csehek *Egertől* 16 kilométerre állanak. Ekkor a *Péterffyék százada* a fehér gárda támogatására *Egerbe* sietett, hova május 2-án, reggel 8 órakor érkeztek meg.

A csehek közelségének híre azonban nem bizonyult valósnak, azért a legénységet elrejtették, a tisztek pedig szekerem *Putnokra* siettek, hogy a cseheket az egriek megmentésére kérjék. Az egriek ugyanis híret vették, hogy *öt vörös zászlóalj közeledik Mezőkövesd felől*. Ezután *Putnok* és *Miskolc* felől

a csehek Egerbe tényleg bevonultak

május 5-én vagy 6-ikán *Péterffy* és tisztársai *Putnokról* *Kassán*, *Csapon* át *Kisvárdára* és *Nyiregyháza* felől érkeztek *Debreczenbe* május 9-ikén, hogy a csehek *passpartoujával* *Kolozsvár* felé haza utazzanak.

A vörösek különösen *Sátoraljajhelyen* erősen garázdálkodtak

egy főszolgabírótfőbelőttek, két polgárt felakasztottak.

Sárospatak, mikor ők ott voltak, még sértetlen volt. *Záhony-nál a Tisza országúti és vasúti hidját, Szerdahelyen pedig a Bodrogét felrobbantották.*

Egyébként azt újságolják, hogy

a csehek által megszállt területen minden bőviben van.

Kassára már amerikai liszt és husneműek érkeztek. És lényegesen olcsóbb minden. *Egy kiló felvágott sonka 40, egy kiló vaj 28 korona.* Élelmickekkel jobban el vannak látva.

A *sárospataki állomáson* látták, amint a

vörösek 300 munkácsi férfit marhakocsikban tuzokként elszállítottak

Budapest felé. A szegény emberek rendkívül szármalmas helyzetben voltak. *Munkács*on ugyanis átvették a kormányzást a fehér forradalmárok, de még a cseh megszállás előtt visszatértek rövid időre a vörösek. Azok aztán ott egy egész bosszuhadjáratot rendeztek. Különben is ahol a vörösek megfordultak, vagy ahonnan visszavonultak, a lakosságot mindenéből kifosztották.

A cseh megszállás területén pénzüket lebélyegzik.

Egy lebélyegzett tíz koronást például 16 koronáért váltanak be. *Le nem belyegzett pénzt nem fogadnak el.*

SZINHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Szerdán, C) bérlet: *Pillangó főhadnagy*, operett.

Vig-színház műsora:

Szerdán: *Roland kürtje*, operett és *Néma asszony*, vígjáték.

Roland kürtje és Néma asszony. (A színházi iroda jelent.) Ma a *Vig-színházban* ez a két kiváló ujdonság kerül színre. A *Roland kürtje* operett és a *Néma asszony* vígjáték együttese egy igen kellemes színházi estét nyújt a közönségnek és így joggal számíthat az érdeklődésre.

Rubikon. (A színházi iroda)

jelent.) Csütörtökön kerül bemutatásra a Vígyszínházban a Rubikon című pirosszinlapos bohózat, mely végtelen mulatságos tartalmával előreláthatólag hosszú életet biztosít magának a Vígyszínházban. Főbb szerepeket játszanak: Bőrösnyai Kató, Berczelli Magda, Egyed, László, Bihari Ákos, Szabó Gyula és Zilahy. Jegyek előre válthatók.

Szép Saskia. (A színházi iroda jelenti.) Hétfőn ismét nagy bemutatója lesz a Vígyszínháznak, a Szép Saskia operett foglalja le ugyanis a Vígyszínház egész heti műsorát, mely Budapesten is szezon sikert aratott s melynek fülbe-mászó szép muzsikájáról sok szó esett a fővárosi lapokban, Honthy

Hanna, Seregh Marcsa, Káldor, Várnai és Jenei Ferenc játsszák a főszerepeket.

Szerződötetés. (A színházi iroda jelenti.) Jeney Ferencet, aki a Pillangó főhadnagy operettben sikerrel vendégszerepelt, Heltai igazgató szerződötette társulatához. Jeney először a Szép Saskia operettben fog fellépni.

Kettős álarc alatt detektív történet ma az Apollóban. A rendkívül bravuros kettős detektív szerepet Carmen Cartellieri játssza. Előadások 6-8-ig és 8-10-ig.

Késői boldogság (egy házasság vége), dráma 4 felvonásban, ma az Urániában. Előadások 5-7-ig és 7-10-ig.

Mi van az aradi kormányval?

Fentartással jelentettük már, hogy a francia tábornok utasítására Aradon megalakult a Károlyi-Barabás-Varjassy kormány, amelynek feladata, hogy Budapest megszállásakor az ügyek vitelét ideiglenesen átvegye. Erről az alkalusról csupán annyi pozitív hírtünk van, hogy a kormány pénteken külön vonaton utazott el Szegedre. Érdekes incidense volt az

útnak, hogy a vonatot Mezőhegyesen a románok feltartóztatták, de természetesen mielőtt az utasok rendeltetését dokumentálták, a vonat tovább haladhatott. A kormány tagjai Szegeden állapodtak meg, de hogy onnan mikor mennek Budapestre, azt nem lehet tudni. Budapest helyzetéről ugyanis nincsenek újabb pozitív hírek.

Nagyszében, május 13.

A Dácia ügyökségnek jelentik Temesvárról: Bécsen, Zágrábon át jelentik: **Kunfi Zsigmond nem tudta az új kormányt összeállítani Budapesten. A fővárosban 35 népbiztos közül csak nyolc maradt, a többi megszökött.**

Petaine és Grazziani francia tábornokok Nagyszébenben.

Nagyszében, május 13.

Petaine tábornok, Grazziani tábornok, a francia keleti hadsereg főparancsnokságának vezérkari főnöke Nagyszébenbe érkeztek, nagyszámú tiszti kísérettel, hogy az ujonnan elfoglalt területeket és az egész frontot meglátogassa.

Román hivatalos jelentések.

Május 6-ról.

Keleti hadszíntér. A Dnyeszter mentén Ataki Calarasof helyiség közelében bolsevista bandák megtámadták előőrseinket, de rövid harc után megletek semmisítve előőrseink által.

Nyugati hadszíntér: Az ellenség Szolnok közelében több ízben megkísérelte az átkelést a Tiszán, de visszavertük és nagy veszteségeket szenvedett. Április 28-án újból elfogtunk egy repülőgépet, amelyben Budapest és Bécs részére szóló iratokat és röpíratokat találtunk.

Veszteség: halott 5 katona, sebesült 3 tisztt és 25 katona.

Május hó 7-ikéről:

Keleti hadszíntér: Helyenki nt rövid tüzelés-váltás.

Nyugati hadszíntér: Az ellenség május hó 6-án este megkísérelte a szolnoki hidnál az átkelést, de heves tüzérségi és gépfegyver-tüzzel meg lett semmisítve.

Főhadiszállás.

A. D. T. E. birkózó szakosztálya nagy ambícióval készül a f. hó 18-án rendezendő birkózóversenyre. A bajnoki viadalra a nyiregyházi, nagyszöllősi, nagyváradi, hajdunánási, szolnoki, miskolci és diósgyőri sportegyesületek birkózói kaptak meghívást.

Meghívó.

A Debreczeni Kenyérgyár részvénytársaság felszámolás alatt 1919. évi május hó 30. napján d. u. 3 órakor Debreczenben, Csapó-u. 26. sz. alatt Dr. Hegedűs Béla ügyvéd irodájában megtartandó

közgyűlésre.

Tárgyak: 1. felszámoló jelentése; 2. az 1918. évi számadások mérleg bemutatása; 3. felmentvények megadása. Az alapszabályok 42. §-a értelmében a mérleg és jelentés Dr. Hegedűs Béla ügyvéd irodájában, Csapó-u. 26. sz. d. u. 3-4 óra között megtekinthető. Debreczen, 1919 május hó 2.

A felszámolók.

APOLLO.

Szerda május 14.

Detektív történet.

Kettős álarc alatt.

4 felvonásban.

Főszereplő: CARMEN CARTELLIERI.

Előadások 6-8-ig és 8-10-ig.

URÁNIA.

Szerda, május 14-én:

(Egy házasság vége)

Késői boldogság.

Dráma 4 felvonásban.

Rendezte: Alwin Neuss.

Főszereplők: Tereza Oria, Max Rubeck.

Előadások: 5-7-ig, 7-9-ig.

Kereskedők és Beszerzési Csoportok figyelmébe!

Ajánljuk saját készítményű **la. olasz cirokból készült valódi Reform** kivitelű

seprűnket,

valódi zsinnyel varrva, szines, keményfa-nyéllal ellátva. — Gyár telepén átvétellel, az alábbi árak mellett. — Termelőktől cirokajánlatot kérünk.

K la. Reform 4 korona 50 fillér.

E IIa. „ 5 „ 50 „

Szives támogatást kérve:

Első debreczeni cirokseprű-gyár

Weisz Ferenc és Társa, Darabos-u. 12.

A Haltenyészítő részv.-t.

hortobágyi tógazdaságából ezentul minden

kedden, csütörtökön és szombaton

friss hal

:: érkezik. ::

Egyháztér 6. szám.

A MARGIT-fürdő

május 18-án megnyílik!!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **Margit-fürdő intézetem**, amelyet nagy anyagi áldozatok árán teljesen ujonnan alakítottam át, **é. hó 18-án, vasárnap megnyitom.**

Gőz- és Kádfürdő nyitva van reggel 7 órától este 6-ig, egy a férfiak, mint a nők részére **egész nap.**

Mindenféle fürdőruha kellő mennyiségben áll rendelkezésre.

A román katonai parancsnokság szives jó indulatából a csapatok a fürdő Izzap-osztályába fürödnek s így a Gőz- és Kádfürdők állandóan és kizárólag a közönség részére tartatnak fenn.

Minden rosszakaratú híresztelésekkel szemben kijelentem, hogy mindkét Gőz-fürdő összes medencéjén minden nap frissen lesznek teljesen megtöltve.

Tyukszemvágó, masszírozó és manikűrözés, fodrász elsődrendű erők által egész nap rendelkezésre áll.

A fürdők árai mérsékeltek, tekintettel arra, hogy a munkásemberek is hozzájussanak: Gőzfürdő egy a férfiak, mint a nők részére délelőtt 4 korona, délután 3 korona. — Kádfürdő 1 személyre 5 korona, 2 személyre 6 korona. — Gyermek-jegy délelőtt vagy délután 2 kor.

Szives látogatást kér:

Tisztelettel: **A TULAJDONOS.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri közlési díja 10 szög: 3 kor.; minden további szó 30 fill. Vasárnap 10 szög 4 kor.; minden további szó 40 fill. Az apróhirdetések a „Színházi Figaró” szalonnájában d. u. 4 óráig adandók be.

AJÁNLAT

Gyorsírást tanít Keleti Izsóné, Arany János-u. 25. Jelentkezés 5-7-ig. 146

Máthé János bádógos-szerelő mester, vízvezeték, fürdőberendezés, csatornázási-vállalata, Darabos-u. 54. Készít minden e szakmába vágó új- és javítási munkát.

Villamos szakba vágó, legkomplikáltabb munkát készít és javít Földvári elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55.

Főhívás! Van szerencsém tudomására hozni a m. t. közönségnek, hogy Nyugoti-u. 32. szám alatti sütőedényben folyó hó 15-től naponta háromszor, u. m. reggel 7, 1/2 és délután 2 órakor, kenyérsütést elvállalok, becses pártfogásukat kéri Schvartz Ignác. 162

Jutalmat adok annak, aki két szobás konyhával ellátott butorozott lakáshoz juttat. Cim Törvényszéki jegyző. — Törvényszék 60 ajtó. 160

KERESLET

Jóbb vendéglőt, vagy kávéházat szállóvala bérbe, vagy örök áron keresek, Paccsirta-u. 56. 122.

Jókarban lévő kerékpár, gummival megvételre kerestetik. Értekezni lehet naponként d. u. 2-4 óra között. Hajó-utca 8. szám alatt. 150

Mindenes leány, ssolid viseletű, házaspárhoz felvétetik. Fűvészkert-utca 14. szám. 155

Zongoratanárnő kerestetik. Jelentkezzen Kandia-u. 4/a. alatt. Króhék. 157

Bejáró takarítónő jelentkeznek, Egyháztér 3. I. emelet, Dr. Bartánál. 156

Gyógyszertárba takarításra egy leány felvétetik, Mester-u. 43. 154

Egy fiu cipésztanulónak felvétetik, Komády, Mester-u. 50. 152

Mindenes leány azonnal felvétetik, Mester-u. 43. 153

Keresek egy különbejáratu butorozott szobát a Hatvan-utcai részen, esetlen közel a kertben, címeiket „Azonnali” jellegre a kiadóba kérek. 12/a

Egy kis udvari szobát keresek azonnali beköltözésre a Fémipariskola közelében. „Gyermektelen” jellegre a kiadóba ajánlatot kérek. 13/a

Idősebb nő száraz dadának felvétetik, Eötvös-u. 4., Márkus. 14/a

Jégszekrényt keresek megvételre, Márkus, Hatvan-u. 30. 15/a

Tisztviselőnő irodai munkákban jártas, felvétetik az Arany-Bika nagyszálló r.-t. igazgatóság irodájában (félemelet 11.). Románul tudó előnyben részesül. 163

Kifutó fiu felvétetik Haas Lipót, Linnoleum áruház, Piac-u. 58. 164

Német órákat vennék délutáni időben piac-utcai lakáson. Levélbeli ajánlatot „Felfekt nyelvmester” címen kérek leadni a kiadóban. 161

Ügyes takarítónő könyvvél jelentkezzen Piac-u. 7. sz., varroda. 165

Szabómunkások és munkásnők állandó elsődrendű munkára, viszont egy jóhából való fiut szabótanulónak felveszek, Péterfia-u. 42. Sellyei József. 166

Varróleány felvétetik, Stauber Piac-utca 47. szám. 167

ELADÁS

2 üzleti állvány, egy kirakat állvány olcsón eladó, Hajó-u. 16. 137

Ezüst gyertyatartók, antik ezüst tárgyak kedvező árakon eladtnak, a napi árfolyamon alul Klein Eliás órák és ékszerésznél, Csapó-u. 19.

Mahagóni ebédlő teljesen új eladó, József kir. herceg-utca 43. 151

Eladó Ondódon a Cucában 32 és fél hold első osztályu tanyás földbirtok. A látóképi csárdán tul, a Máé-ut szélén Kovács és Vértessy tanyával szemben. Kitűnő gazdasági épületekkel ellátva 2 szobás lakás, göré, istálló stb. Értekezhetni: Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17. 159

Eladó előnös fizetési feltételek mellett a Sámsoni-ut mentén a sorompó mellett, Kondor-u. 3. számú házastelek, az egész sűrű drótkerítéssel körül van véve, 2 szobás lakás, nagy istálló, pince, kamara, szekérszín, 1 holdas szőlő, fél hold gyümölcsös és fél hold veteményes kertet foglal magában. Értekezhetni: Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. 158

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántull reform. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Gazdasági gépek és eszközök javítását,

továbbá mindennemű szerszámok, gépek és alkatrészek gyártását legutányosabb árban vállalja

Magyar Szabadalmazott Patkógyár Rt.

Debreczen, HomokKert Híd-u. 4.